

การวิจัยและพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมบริหารจัดการจิตเจริญปัญญาโรงเรียนวิถีพุทธของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 1 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างสำคัญจากทุกฝ่ายในทุกชั้นตอน เริ่มตั้งแต่การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนา การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา การกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา และการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการพัฒนา โดยใช้แนวทางกิจกรรมที่ก่อให้เกิดไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ และปัญญา เป็นกรอบการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพก่อนดำเนินการพัฒนากิจกรรมบริหารจัดการจิตเจริญปัญญาโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 1 ยังไม่ได้รับการพัฒนาที่ชัดเจนมีเพียงบางกิจกรรมเท่านั้นที่โรงเรียนได้เคยจัดและไม่มีกิจกรรมที่จัดต่อเนื่องทำให้นักเรียนไม่เกิดความคุ้นเคยและพัฒนาไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญาหรือการพัฒนาจิต นักเรียนมีโอกาสในการปฏิบัติกิจกรรมบริหารจัดการจิตเจริญปัญญาน้อยมาก

2. แนวทางและวิธีการพัฒนากิจกรรมบริหารจัดการจิตเจริญปัญญาโรงเรียนวิถีพุทธของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 1 จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเข้าค่ายฝึกอบรมเพื่อทดลองใช้กิจกรรมอันจะก่อให้เกิดการบริหารจัดการจิตเจริญปัญญาโรงเรียนวิถีพุทธนำไปสู่การพัฒนา กิจกรรมบริหารจัดการจิตเจริญปัญญาได้อย่างเหมาะสมสำหรับการประพฤติปฏิบัติการบริหารจัดการจิตเจริญปัญญาได้ถูกต้อง กิจกรรมสามารถ เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของการพัฒนากิจกรรมบริหารจัดการจิตเจริญปัญญาโรงเรียนวิถีพุทธ

3. ผลการพัฒนากิจกรรมบริหารจัดการจิตเจริญปัญญาโรงเรียนวิถีพุทธของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 1 ปรากฏผลดังนี้

ด้านปฏิกริยาตอบสนอง

ด้านสถานที่ ในการฝึกอบรม หลักสูตร วิทยากรกิจกรรม และระยะเวลา ทุกด้านนักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรมเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ด้านการเรียนรู้

การเรียนรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการจิตเจริญปัญญาหลังจากการเข้าค่ายฝึกอบรมสูงขึ้นกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม ทั้ง ด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ ทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ย มากกว่าร้อยละ 75

ด้านพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง

นักเรียนผู้รับการฝึกอบรมในโครงการพุทธบุตรพุทธธรรมมีพฤติกรรมด้านความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา การมีความเคารพ ความมีสมาธิและปัญญา เปลี่ยนไปอยู่ในระดับดี

ด้านผลลัพธ์

ผลที่เกิดกับผู้เรียน พบว่ากิจกรรมบริหารจัดการจิตเจริญปัญญาสามารถพัฒนาได้หลายลักษณะ มีการนั่ง นอน ยืน เดิน และมีกิจกรรมในการพัฒนาจิตและปัญญาได้หลากหลาย กิจกรรมทำให้ผู้เรียนเกิดศีล สมาธิ และปัญญา ผลที่เกี่ยวกับโรงเรียนพบว่า การพัฒนากิจกรรมบริหารจัดการจิตเจริญปัญญาโดยผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วม ทำให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนเข้าใจกัน ทำให้การพัฒนาโรงเรียนเป็นไปอย่างรวดเร็ว ผลที่เกิดกับสังคม ผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง สามารถถ่ายทอดไปยังประสบการณ์ไปสู่โรงเรียนวิถิพุทธกลุ่มอื่นได้

The purpose of this research and development was to develop activities of mentality and insight training in the Buddhism Approach School of Pratom Suksa 6 students, Thairat Wittaya School 1. The study was a participatory action research which started with studying the present condition, problems, and needs, for development, searching for approaches and methods of development, constructing the success indicators of development and conducting the development activities by using the activities making up the Threefold Training: precept, meditation and wisdom, as the research framework.

The findings were:

1. Before conducting the development of the training in mentality and insight training activities in the Buddhism Approach School of Pratom Suksa 6 students, Thairat Wittaya School 1, its condition was not explicitly developed. There, however, used to be some activities organized, but there was no continuation which resulted in student' unfamiliarity with the development of the Threefold Training or mental training. The students had few chances to practice mental and insight training activating.

2. Regarding the approaches and methods to develop mentality and insight training activities, the result was found that the experiment of camp training activity led to appropriately mentality and insight training development. The activities also increased knowledge, understanding and recognition in the value of development and its importance.

3. The results of the activity development were:

Trainee Feedback

The students who participated the training considered the place, curriculum, trainers and training period appropriate at a high level.

Learning.

The students' learning after participating in the camp training was higher than that before the training. The average score in all aspects: knowledge, attitude and skill was more than 75 percent.

Changing behavior.

The trainees in the Buddhabut Buddhadham project changed their behavior in discipline, honesty, responsibility, punctuality, respect and having concentration and insight at a good level.

Result.

The training activity in mentality and insight helped develop students in many characteristics: sitting, sleeping, standing, walking and these affected students' precepts, meditation and wisdom. the development affected all stakeholders in understanding one another and it also quickened the school development. in addition, all stakeholders had learned from the real practice and they could transfer their experience to other Buddhism approach schools.